

Veiligheid en gezondheidsbeleid

KDV en BSO Kruimel

Geldrop

Inleiding

Sinds 1 januari 2018 is de nieuwe wet 'Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang' (IKK) van kracht. Een grote verandering door de wet 'IKK' is dat de risico-inventarisatie zoals deze bestond komt te vervallen. Daarvoor in de plaats dient elke kinderopvangorganisatie een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid op te stellen. In het beleid worden de grote risico's onderkend en daarvoor worden adequate maatregelen getroffen. Daarnaast dient beschreven te worden hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico's.

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van KDV en BSO Kruimel Geldrop. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken, met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018 en wordt jaarlijks geëvalueerd. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Güler Öner en Loreen Mourus zijn eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Op deze manier blijven we continu in gesprek over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

1. Missie, visie en doel

1.1 Missie:

Wij zien het, als medeopvoeders, als onze missie om kinderen een veilig en gezonde omgeving te bieden waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's;
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's;
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling.

1.2 Visie:

De ontwikkeling van kinderen bestaat uit verschillende gebieden; motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling, emotionele ontwikkeling en taalontwikkeling. Wij hebben de visie dat ieder kind zich wil ontwikkelen en dat doet op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en op basis van aanleg en temperament. Voor een optimale ontwikkeling zijn een aantal voorwaarden nodig; een kind moet zich veilig voelen en letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen om te exploreren. Materialen en activiteiten dienen aan te sluiten bij de belevingswereld van kinderen en kinderen uit te dagen tot verdere ontdekkingen. De ontwikkeling van kinderen heeft een positieve stimulans nodig en dat doen onze pedagogisch medewerkers door mee te spelen, voorbeeldgedrag te vertonen en aan te sluiten bij de zone van naasten ontwikkeling (het kind helpen bij hetgeen wat hij nog net niet zelf kan, zodat het hem daarna wel zelf lukt).

1.3 Doel veiligheid en gezondheidsbeleid

Vanuit de wet 'IKK' dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van veiligheid en gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn: 1) het bewustzijn van mogelijke risico's, 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar. Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

2. Grote risico's

Kinderen ontwikkelen zich snel. Ze zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Gevaar zien ze niet. Hoe ouder kinderen worden, beter ze leren wat wel en niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Medewerkers kunnen veilig gedrag oefenen met de kinderen. Hierbij is veel herhaling nodig en ook een goed voorbeeld, doet goed volgen. Toch zullen kinderen zich niet altijd aan de gemaakte afspraken en regels houden. Omdat het voor de medewerkers onmogelijk is om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden, is een veilige omgeving van zeer groot belang. Hierbij is er een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Dit spanningsveld moet uitmonden in een goede mix tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging en voldoende leermomenten. Niet alle veiligheidsrisico's kunnen worden afgedekt. We kunnen wel de risico's tot een aanvaardbaar minimum reduceren. Hierop wordt de kans op ernstig letsel voorkomen.

De veiligheid van de kinderen staat voorop en om deze te kunnen waarborgen werkt Kinderdagverblijf Kruiemel met de volgende aspecten:

- Jaarlijks worden de risico's geïnterviewd op het gebied van veiligheid, gezondheid, brandveiligheid en ARBO;
- Er wordt een ongevalregistratie bijgehouden, waarbij de medewerkers elk (bijna) ongeluk of calamiteit rapporteert;
- Er wordt een registratie bijgehouden van gevaarlijke situaties, waarbij de medewerkers elke (bijna) gevaarlijke situatie rapporteert;
- Tijdens openingstijden is er minimaal één BHV-er en één medewerker met kinder-EHBO per groep aanwezig.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid onze aandacht hebben en wat er wordt gedaan om de kans dat het risico voorkomt te verkleinen. Daarbij geven wij aan welke maatregelen zijn of worden getroffen. De risico's zijn onderverdeeld in fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. De risico's zijn gebaseerd op de risico-inventarisatie en ongevallen registratie van 2019 en worden gedurende 2020 bijgewerkt. Daarnaast is er een protocol "ongevallen en calamiteiten". Deze staat in 2.4 uitgewerkt.

2.1 Fysieke veiligheid

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid van kinderen zijn onder te verdelen in de categorieën: Vallen; Verstikking; Vergiftiging; Verbranding en Vermissing. In het overzicht hieronder hebben wij de grote risico's benoemd waar we het komend jaar extra aandacht voor hebben. In bijlage 1 zijn de algemeen geldende afspraken bij Kruiemel om de veiligheid van de kinderen en de medewerkers te kunnen waarborgen verder uitgewerkt.

Categorie	Risico's	Maatregel/actie/afspraken
Vallen	Kind klimt zelf op aankleedtafel of uit kinderstoel	<ul style="list-style-type: none"> - Kinderen worden nooit alleen gelaten op de verschoontafel. - Als kinderen zelf op het trapje van de aankleedtafel klimmen, dan staat er altijd een pedagogisch medewerker bij. - Kinderen klimmen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker in en uit de kinderenstoelen en op/van de verschoontafel. - Bewegelijke kinderen worden in de kinderstoelen vastgezet met een extra riempje e/of zitten naast een pedagogisch medewerker aan tafel. - Kinderstoelen worden regelmatig gecontroleerd
Verstikking	Kind stopt kleine voorwerpen in de mond	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogisch medewerkers controleren regelmatig of er spelmaterialen zijn die beschadigd of kapot zijn. - Materialen die beschadigd of kapot zijn, worden weggegooid of gerepareerd. - Materialen met kleine onderdelen worden niet aangeboden aan jonge kinderen. - Materialen met kleine onderdelen worden opgeruimd na gebruik en goed opgeborgen. - De pedagogisch medewerkers controleren alle fopspenen regelmatig op scheurtjes.
Vergiftiging	Kind komt in contact met giftige stoffen	<ul style="list-style-type: none"> - Bergruimte(n) en kasten zijn niet toegankelijk voor kinderen. - tassen met persoonlijke spullen worden altijd opgeborgen in een dichte kast. - giftige stoffen worden opgeborgen in (hoge) kasten of ruimtes die afgesloten kunnen worden met een hoge klink, draaiknop of sleutel.
Verbranding	Kind brandt zich aan heet water(kraan)	<ul style="list-style-type: none"> - Warm water wordt bewaard in thermoskannen. - Er worden geen hete dranken gedronken als er kinderen op schoot zitten. - Hete drankjes (en eventueel waterkoker) worden op het aanrecht gezet, zodanig dat kinderen er niet bij kunnen. - Er worden geen opstapjes in de keuken geplaatst, zodat kinderen niet bij de warmwaterkraan kunnen.
Vermissing	Kind wordt vermist van de opvang of tijdens uitstapje	<ul style="list-style-type: none"> - Bij aankomst wordt met kinderen afgesproken waar de verzamelplek is. - Bij uitstapjes naar grote speeltuinen krijgt ieder kind een plaatje om met naam en telefoonnummer of worden deze met stift op de hand van het kind geschreven. - Protocol vermissing evalueren.

2.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico	Beleid/protocol	Maatregel/actie/afspraken
Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen/tussen kinderen onderling	Beroepscode Kinderopvang	<ul style="list-style-type: none"> - casusbespreking in vergadering - We zorgen ervoor dat we altijd zicht houden op en contact houden met elkaar en met de kinderen. - We zorgen voor een open aanspreekcultuur. - We nemen in vergaderingen de tijd om gewenst gedrag van kinderen en medewerkers te bespreken.
Kindermishandeling	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Casusbespreking in vergadering: oefenen met observatielijst en checklist. Casus bespreken.
Vermissing		Er is een protocol 'Vermissing' opgesteld. Hierin staat beschreven hoe te handelen tijdens vermissing van een kind in de opvang en bij een uitstapje. Dit protocol dient nog geëvalueerd te worden. Dit staat op de agenda in mei 2020

3.1.3 Gezondheid

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen op onze locatie zijn onder te verdelen in de categorieën: ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu en gezondheidsrisico's als gevolg van (het uitblijven van) medisch handelen. In het onderstaande schema staan de algemene afspraken beschreven. In bijlage 2 staan alle geldende afspraken bij Kruiemel om de gezondheid van de kinderen en medewerkers te waarborgen uitgewerkt.

Categorie	Risico's	Maatregel/actie/afspraken
Ziektekiemen	Overdragen van ziektekiemen	<p>Verspreiding via de lucht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderen leren om in hun ellenboog te hoesten of te niezen. - Ruimtes goed ventileren. <p>Verspreiding via de handen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handen van de kinderen wassen voor het eten, na het buitenspelen en na het toiletgebruik. - Handdoekje in toilet elk dagdeel vervangen. - Handen wassen na verschenken. <p>Via voedsel en water:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handelen via protocol Hygiëne en voedselveiligheid <p>Via oppervlakken (speelgoed):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Speelgoed wordt met regelmaat gereinigd.

Binnenmilieu	Het kind wordt blootgesteld aan lawaai	<ul style="list-style-type: none"> - Om in beeld te krijgen óf/wanneer er geluidshinder op kan treden, worden er op verschillende momenten van de dag geluidsmetingen gedaan en gebruik gemaakt van de 'checklist geluidshinder kinderopvang' van het FCB. - Er worden afspraken gemaakt over: wanneer grijp je in? Hoe speel je in op de energie van kinderen? - Pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld: praten langzaam en niet te luid, lopen naar kinderen toe, vragen kinderen om naar ons/andere kinderen toe te lopen.
Buitenmilieu	Kind loopt een zonnesteek op, verbrand zich door de zon of raakt uitgedroogd	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt niet te lang in de zon gespeeld, zeker bij extreme hitte wordt de duur van het buitenspelen beperkt. Ook de activiteiten worden aangepast bij extreme hitte, zodat grote inspanning wordt vermeden. - Bij hoge temperaturen worden er extra drinkmomenten aangeboden. - indien nodig worden er schaduwplekken gecreëerd om buitenspelen toch mogelijk te maken. - In geval van extreme hitte wordt er tussen 12.00 uur en 15.00 uur niet buiten gespeeld. - kinderen onder de twaalf maanden worden niet aan direct zonlicht blootgesteld.
Medisch handelen	Kind komt in contact met ziektekiemen via zalf, crème of thermometer	<ul style="list-style-type: none"> - De lichaamsthermometer wordt voor en na ieder gebruik met alcohol 70% gedesinfecteerd. - Er worden vingercondooms gebruikt bij het aanbrengen van crème of zalf tijdens het schonen van kinderen. - De zalf zit in tubes en niet in potjes. Uitzondering daarbij is sudocrème. Per keer dat de sudocrème wordt gebruikt, wordt er maar een keer uit het potje gepakt. Mocht er toch meer zalf nodig zijn, dan wordt er voor elke keer een nieuw vingercondoom gebruikt.

2.4 Protocol ongevallen en calamiteiten

Bijna-ongelukken

- Kijk of het kind geschrokken is;
- Troost het kind als dit nodig is;
- Is het kind later weer rustig aan het spelen;
- Meldt het voorval altijd bij de ouders en vertel over de reactie van het kind;
- Bespreek het voorval met de leidinggevende en vul een registratieformulier in.

Kleine ongelukken

Kleine ongelukken hebben betrekking op vallen, blauwe plekken, bulten, schaafwondjes en kleine wondjes.

- Blijf bij het kind en blijf rustig;
- Stel een collega op de hoogte;

- Overleg of de EHBO-deskundige nodig is;
- Bespreek het voorval met de leidinggevende en vul een registratieformulier in;
- Informeer de ouders over het voorval;
- Informeer achteraf naar het voorval.

Bezoek aan de eerste hulp/huisarts

- Medewerkster die bij het ongeluk aanwezig was gaat met het kind naar de eerste hulp van het ziekenhuis of naar de huisarts;
- Er kan een taxi gebeld worden. Medewerkster zit met het betreffende kind achter in de taxi. Wordt er gebruik gemaakt van een auto, wordt de auto niet bestuurd door de betreffende medewerker, maar door iemand anders. De medewerkster zit met het betreffende kind achter in de auto;
- De leidinggevende of haar vervanger neemt zo spoedig mogelijk contact op met de ouders;
- In de dagen na het ongeluk is er regelmatig contact met de ouders;
- Het ongeluk wordt met de medewerkster en de leidinggevende besproken en er wordt een registratieformulier ingevuld.

Inschakelen ambulance

- Bel 112;
- Medewerkster die bij het ongeluk aanwezig was, gaat met het kind mee met de ambulance naar het ziekenhuis;
- De leidinggevende of haar vervanger neemt zo spoedig mogelijk contact op met de ouders;
- In de dagen na het ongeluk is er regelmatig contact met de ouders;
- Het ongeluk wordt met de medewerkster en de leidinggevende besproken en er wordt een registratieformulier ingevuld.

3. Omgang met kleine risico's

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, maar pas vanaf de leeftijd van gemiddeld twee jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. Om kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na toiletbezoek of het niezen of hoesten in de elleboog. Ook kunnen kinderen leren hoe ze met afvalmiddelen om dienen te gaan of leren hoe ze zelf hun luier weg kunnen gooien.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst. [Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle spelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. We hebben gedragsregels opgesteld om kinderen te leren om te gaan met kleinere risico's met beperkte gevolgen voor veiligheid en gezondheid:

- We hebben duidelijke afspraken over spelen op hoogte, bijvoorbeeld bij de glijbaan of in de speeltuin:
  - jonge kinderen spelen niet op toestellen voor oudere kinderen en andersom;
  - er wordt niet met fietsen rond de speeltoestellen gespeeld;
  - kinderen klimmen alleen in (natuurlijk) speelmateriaal waar ze zelf op/in kunnen komen, zodat ze zelfstandig ook weer naar beneden kunnen komen. Voor kleine kinderen geldt: altijd onder begeleiding;
  - medewerkers verdelen zich strategisch over de ruimte, zodat er overal toezicht is;
- Kinderen ruimen speelgoed op waar ze mee gespeeld hebben, om struikel gevaar te voorkomen. Op vaste momenten in het dagritme wordt door alle kinderen het speelgoed gezamenlijk opgeruimd. We zingen dan het opruim-liedje;
- Op de peutergroep en bso wordt geleerd hoe om te gaan met messen tijdens het broodsmaken. Kinderen mogen het zelf proberen met plastic messen en hen wordt geleerd af te blijven van de messen van de pedagogisch medewerkers (of hoe de ze gebruiken, voor de bso);
- Binnen wordt er gelopen. Kinderen wordt aangeleerd dat rennen voor buiten is. Als kinderen blijven rennen, wordt hen een gerichte activiteit geboden die aansluit bij hun behoeften;
- Kinderen wordt geleerd om zelf op en van de bank bij de eettafel te klimmen;
- Kinderen klimmen altijd onder begeleiding in en uit de kinderstoelen en op/van het aankleedkussen. Er wordt hen geleerd om op de billen of achteruit het trapje af te gaan;
- Ook wordt kinderen geleerd hoe ze van het podium en van de lage bankjes kunnen klimmen;
- Er wordt de kinderen geleerd hoe ze met de kleine krukjes moeten lopen, bijvoorbeeld als ze deze bij de kring zetten: met de poten naar beneden;
- Er wordt met kinderen afgesproken dat er niet met spullen wordt gegooid. Daarbij wordt uitgelegd waarom dat zo is: spullen kunnen kapotgaan en er kunnen kinderen gewond raken;
- Er is een babytuin. Oudere kinderen mogen daar alleen onder begeleiding rustig met de jongsten spelen.
- Kinderen wordt geleerd om op elkaar te letten tijdens het rennen/fietsen/buiten spelen;
- Kinderen wordt geleerd om een doekje te pakken als ze een snotneus hebben. Daarnaast wordt hen geleerd deze zelf netjes in de prullenbak te gooien;
- Ook wordt kinderen geleerd om in hun elleboog te hoesten en niezen en hun handen te wassen na het toiletgebruik.

Er wordt dagelijks voldoende motorische uitdaging geboden. Er wordt elke dag buiten gespeeld en iets gedaan voor de fijne motoriek, zoals kleuren, verven, plakken of scheuren. Wanneer het de hele dag heel slecht weer is, worden de klimkussen gebruikt of wordt er lekker gedanst en gesprongen om de energie kwijt te kunnen.

De gedragsregels worden met regelmaat besproken in vergaderingen. Op deze manier

evalueren we of de gedragsregels nog relevant zijn, of we ze op de juiste manier overdragen aan kinderen en welke gedragsregels aangepast dienen te worden.

4. Thema's uitgelicht

4.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling. Voor het volledige uitwerking zie protocol "grensoverschrijdend gedrag" in Dropbox.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huishoudelijke geweld en kindermishandeling wordt nageleefd. Deze is terug te vinden in de digitale map 'beleidsstukken en protocollen'.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vier-ogenbeleid.
- Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid
- Het vier-ogenbeleid wordt goed nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt. Deze zijn terug te vinden in het protocol "grensoverschrijdend gedrag", te vinden in de digitale map 'beleidsstukken en protocollen'.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Er is een meldcode huiselijk geweld en protocol wat te doen als kindermishandeling.
- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.

4.2 Vierogenprincipe en 3 uursregeling

Op de dagopvang (0-4 jaar) is het wettelijk verplicht het vierogen-principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

3 uurs regeling

Vanaf 1 januari 2018 dient er in het beleid opgenomen te worden op welke momenten van de dag er wordt afgeweken van de BKR (beroepskracht-kind ratio). Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang mag er maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de BKR. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Op de buitenschoolse opvang mogen voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag afgeweken worden. In de vakanties en schoolvrije dagen mag er op de BSO ook 3 uur worden afgeweken van de BKR. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde dat minimaal de helft van het op grond van de BKR vereiste aantal pedagogisch medewerkers wordt ingezet.

Bij Kruimel is de 3uursregeling als volgt vorm gegeven:

- In verband met het starten van de diensten en het wegbrengen van BSO-kinderen naar school kan er op het kinderdagverblijf op alle ochtenden tussen 8.15 – 8.45 uur van de BKR worden afgeweken.
- Vanwege pauzes van de medewerkers kan er op het kinderdagverblijf tussen 13.00 – 14.00 uur worden afgeweken van de BRK. Dit geldt ook voor de BSO in vakantieperiodes.
- Op maandag, dinsdag en donderdag wordt er op de BSO tussen 14.15 – 15.00 uur van de BKR afgeweken in verband met het halen van de kinderen bij verschillende scholen.
- Om diezelfde reden wordt er op woensdag en vrijdag tussen 12.00 en 13.00 uur afgeweken van de BKR op het kinderdagverblijf.
- In verband met het eindigen van de diensten kan er op alle middagen tussen 16.00 – 16.30 uur afgeweken worden van de BKR op het kinderdagverblijf.
- In vakantieperiodes geldt voor de BSO de 3-uursregeling van het kinderdagverblijf.

In een schema ziet de 3 uursregeling er als volgt uit:

Dag	Afwijken BKR tussen:	Niet afwijken BKR tussen:
Maandag	- 8.15 uur en 8.45 uur - 13.00 uur en 14.00 uur - 14.15 uur en 15.00 uur - 16.00 uur en 16.30 uur	- 6.30 uur en 8.15 uur - 8.45 uur en 13.00 uur - 15.00 uur en 16.00 uur - 16.30 uur en 18.30 uur
Dinsdag	- 8.15 uur en 8.45 uur - 13.00 uur en 14.00 uur - 14.15 uur en 15.00 uur	- 6.30 uur en 8.15 uur - 8.45 uur en 13.00 uur - 15.00 uur en 16.00 uur

	- 16.00 uur en 16.30 uur	- 16.30 uur en 18.30 uur
Woensdag	- 8.15 uur en 8.45 uur - 12.00 uur en 13.00 uur - 13.00 uur en 14.00 uur - 16.00 uur en 16.30 uur	- 6.30 uur en 8.15 uur - 8.45 uur en 11.45 uur - 13.45 uur en 16.00 uur - 16.30 uur en 18.30 uur
Donderdag	- 8.15 uur en 8.45 uur - 13.00 uur en 14.00 uur - 14.15 uur en 15.00 uur - 16.00 uur en 16.30 uur	- 6.30 uur en 8.15 uur - 8.45 uur en 13.00 uur - 15.00 uur en 16.00 uur - 16.30 uur en 18.30 uur
Vrijdag	- 8.15 uur en 8.45 uur - 12.00 uur en 13.00 uur - 13.00 uur en 14.00 uur - 16.00 uur en 16.30 uur	- 6.30 uur en 8.15 uur - 8.45 uur en 11.45 uur - 13.45 uur en 16.00 uur - 16.30 uur en 18.30 uur

Voor een deel van de 'onderbezette' uren aan het begin en eind van de dag zullen de aanwezige kinderen in één groep gezamenlijk worden opgevangen door pedagogisch medewerkers met een z.g. vroege- of late dienst. Ook op dagen dat er op één of meerdere groepen een onderbezetting van kindplaatsen zijn, zullen geregeld groepen samengevoegd worden. Deze samenvoelingen kunnen alleen plaats vinden wanneer het maximumaantal kinderen voor die leeftijdsgroep en de beroepskracht-kind ratio niet wordt overschreden en de opvang op pedagogisch verantwoorde wijze kan plaats vinden oftewel, het welbevinden van de kinderen mag niet in het gedrang komen. Op deze manier kan het gezamenlijk opvangen een hele dag duren. Ouders worden op de hoogte gesteld van samenvoeging van de groep wanneer een kind start bij Kinderdagverblijf Kruiemel. Zij tekenen een door Kruiemel opgesteld formulier om toestemming te verlenen voor opvang buiten de eigen stamgroep.

In de praktijk zal er met het samenstellen van de roosters altijd uitgegaan worden van openen en sluiten met minimaal 2 pedagogisch medewerkers of één pedagogisch medewerker en één stagiaire. Slechts in onvoorziene omstandigheden zal hiervan afgeweken kunnen worden. Gedurende de gehele periode waarop er kinderen aanwezig zijn, is het van belang dat er altijd minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig is (naar de norm van beroepskracht-kind ratio) en een andere volwassene die ingezet kan worden in geval zich een calamiteit voordoet (dit kan bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker of stagiaire of leidinggevende zijn die op de vestiging aanwezig is). Er is ook altijd iemand aanwezig met een Kinder-EHBO en BHV-diploma. Gedurende de dag is de sociale controle op medewerkers en kinderen groot door de in en uitloop en de vele ramen in het gebouw.

Transparantie

Kinderdagverblijf Kruiemel Geldrop is een locatie met veel ramen. We zorgen ervoor alle ramen transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen. De babygroep en de peutergroepen worden gescheiden door een gezamenlijke toilet- en verschoonruimte. Ook geheel voorzien van ramen. Daarmee zijn er zelfs wanneer de groepen gescheiden zijn genoeg ogen en oren.

Personeelsbezetting

Kinderdagverblijf Kruiemel houdt zich aan de wettelijke regelgeving ten aanzien van de beroepskracht-kind-ratio. De inzet van stagiaires vergroot de aanwezigheid van ogen en oren op de groep. Stagiaires staan nooit alleen op de groep. Op basis van hun beoordelingen en hun stage duur (bijv. 2e en 3e jaar) kunnen we besluiten om hen incidenteel in te zetten voor calamiteiten, werkoverleggen en vakanties, maar alleen met een (0-uren)contract.

Stagiaires gaan nooit alleen met de kinderen op een uitstapje of boodschappen doen. Ook mogen zij nooit zonder toezicht van de beroepskracht kinderen naar bed brengen of verschonen.

4.3 Achterwachtregeling

Wanneer één van de volgende situaties zich voordoet, is achterwacht noodzakelijk:

- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie. Er wordt voldaan aan de BKR. Een andere medewerker is op afroep beschikbaar en binnen 15 minuten op de locatie aanwezig. Dit komt in praktijk nooit voor, omdat we daarmee niet zouden voldoen aan het vierogen-principe. Er wordt dus altijd geopend met twee volwassene, waarvan minstens één pedagogisch medewerker. Aan het einde van de dag kan het in hoge uitzondering gebeuren dat er één pedagogisch medewerker in het gebouw aanwezig is om te sluiten. Dit is alleen het geval wanneer er alleen nog bso-kinderen zijn en geen kinderdagverblijfkinderen meer zijn.
- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie. Er wordt niet aan de BKR voldaan (drie-uursregeling). Een tweede volwassene is op de locatie aanwezig. Indien, bij gelegitimeerd afwijken van de BKR bij aanvang of afronding van de dag en in de pauzes, één pedagogisch medewerker op de locatie werkt met kinderen op de groep is er in geval van calamiteiten ter ondersteuning ten minste één andere volwassene in het pand aanwezig. Dit kan bijv. een collega zijn die binnen pauze houdt of taakuren verricht. Maar ook de directeur, de kwaliteitsmedewerker, een schoonmaak- of onderhoudsmedewerker of een medewerker van een andere organisatie in hetzelfde pand waarmee ondersteuning in geval van calamiteiten is afgesproken en afgestemd.

De achterwacht is: Roos Oner (06-53104043) en Nurten Ozer (06-44141945)

5. EHBO-regeling

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie hebben de volgende medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO:

Naam	Datum dat certificaat behaald is	Instituut
Nurten Özer	1 februari 2019	Saasen Opleidingen
Roos Öner	1 februari 2019	Saasen Opleidingen
Loreen Mourus	1 februari 2019	Saasen Opleidingen
Suzan Smeulders	BHV: 2 maart 2019 EHBO: 14 maart 2019	Saasen Opleidingen
Melissa Hamakers	December 2019	Eigen initiatief
Kelly Meulendijks	18 januari 2019	Saasen Opleidingen

Om ervoor te zorgen dat er wel ten alle tijden voldoende medewerkers met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO zijn, zullen alle medewerkers in 2020 hun (her)certificaat gaan behalen voor 30 april 2020.

6. Beleidscyclus

In dit hoofdstuk wordt de beleidscyclus beschreven die wij doorlopen, zodat er bij Kruiemel Geldrop altijd een actueel beleidsplan voor Veiligheid en Gezondheid ligt. Hierin staat beschreven wij de risico-inventarisatie aanpakken, hoeveel tijd we hiervoor uit trekken en hoe we medewerkers betrekken in de beleidscyclus. Het doorlopen van de cyclus duurt gemiddeld een jaar. Dit kan eventueel korter zijn wanneer kleine onderwerpen in delen worden opgepakt. De beleidscyclus bestaat uit vier fasen:

1. In de eerste fase worden voorbereidingen gedaan om de risico-inventarisatie uit te kunnen voeren. De thema's die worden meegenomen in de nieuwe Risicomonitor worden vastgesteld, samen met de daarbij behorende onderwerpen. Güler Öner (directrice) en Loreen Mourus (Kwaliteitsmedewerker) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Quick Scans.
2. In de tweede fasen gaan we daadwerkelijk aan de slag met de risico-inventarisatie. We gaan met de medewerkers in gesprek over de te behandelen thema's, zodat er een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.
3. In de derde fase wordt opgesteld hoe deze verbeterpunten het beste aangepakt kunnen worden in de vorm van een plan van aanpak.
4. In de laatste fase evalueren wij of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

Onze beleidscyclus starten we met een Quickscan. Tijdens een teamoverleg bepalen we welke thema's centraal staan. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actieplan en een jaarplan. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

Plan van aanpak

	Wat?	Wie?	Wanneer?
Veilig slapen	Temperatuur slaapkamer peuters → is airco geplaatst, moet nog aangesloten worden	Guler	Nog in overleg met eigenaar pand (Houta) AFGEROND
Protocol vervoer	In protocol: hoe omgaan met ongeval/noodsituatie In auto/bus: - dekentjes - hesjes - verbandkist - brandblusser - lifehammer - gordels laten repareren - autostoeltjes en zitverhogers bijhalen	Loreen Bestellen materialen: Loreen Guler Roos	Maart 2019 AFGEROND

Sociale veiligheid	Workshop kindermishandeling en huiselijk geweld		
Veilig en gezond gebouw	Calamiteiten route moet vrij zijn → poort moet altijd open zijn → verschoonruimte moet goed begaanbaar zijn		Altijd
	Struikelgevaar: plank voor schoenen bso kinderen	Roos	Juni/juli 2019 Schoenenbak in de groep AFGEROND
	Aanschaffen houten plank voor over trap in de gang, zodat evacuatiebedje ook via die kant het gebouw kan verlaten	Roos/Guler	Juni/juli 2019 AFGEROND
Buitenruimte	Onderhoud tuin Kerk. Houta is aansprakelijk voor onderhoud	Guler neemt contact op met Houta	Juni 2019 AFGEROND Juni 2020 nogmaals
Buitenruimte	Tegels rondom de zandbak	Guler	Juli/aug 2019
Buitenruimte	Traphekje onderaan afschot vanaf babytuin	Roos/Guler	Juli/aug 2019
Brandveiligheid	Deur babygroep klemt	Roos/Guler	Jan 2020 AFGEROND
Veiligheid gebouw	Strips op deuren ter verkoming van vingers tussen de deur kapot	Roos/Guler	Jan 2020 AFGEROND

Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

7. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens teamoverleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar. Daarnaast hangt er in de berging een klussenlijst. Daarop kunnen medewerkers aangeven als er iets kapot is, vervangen of gerepareerd met worden. De klusjesman komt eens per 6 weken langs op locatie om alle klusjes na te lopen. In de tussentijd wordt er voor een tijdelijk veilige oplossing gezorgd. Indien een klus dringend is, wordt er direct contact opgenomen met de klusjesman om het zo snel mogelijk te herstellen.

Tijdens het intakegesprek berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Daarnaast worden ouders via de nieuwsbrief en via de oudercommissie op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

8. Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of oudercontact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden in de huisregels.

In geval van een klacht wordt ouders vanuit de rijksoverheid het volgende stappenplan geboden:

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Hoe u dit kunt doen, staat in hun klachtenregeling. Onze klachtenregeling is op onze website terug te vinden: www.kdvkruimel.nl/klachtenprocedure/.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Heeft de kinderopvangorganisatie geen klachtenregeling? Of reageert de organisatie niet binnen 6 weken op uw klacht of neemt die uw klacht niet serieus? Dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

Bijlages

Bijlage 1: afspraken rondom veiligheid

In deze bijlage staan de geldende afspraken om de veiligheid van de kinderen en medewerkers bij Kruimel te waarborgen beschreven. De gemaakte afspraken komen voort uit de praktijk sluiten aan de quickscans van de Risico-monitor. De hieronder beschreven afspraken zijn onder andere onderverdeeld in de onderwerpen van de Risico-monitor: sociale veiligheid, veilig gebouw en omgeving, veilig ontdekken, verzorgen en brandveiligheid.

Sociale veiligheid

- We zorgen dat kinderen zich prettig voelen op de groepen, we zorgen voor een duidelijke dagstructuur en rust op de groepen, waarin er ruimte is voor afwisseling tussen druk en rustig spel;
- We doen de deur alleen op afstand open als we weten wie er voor de deur staat. Anders lopen we naar de deur toe om hem open te doen;
- We zorgen dat de tussendeuren goed dicht zijn, zodat kinderen niet weg kunnen lopen. Hier attenderen we ouders actief op als we zien dat de deur(en) niet goed gesloten zijn;
- We hebben overzichtelijk wie het kind mag komen halen. Komt iemand anders het kind halen en zijn wij daar niet van op de hoogte, nemen we contact op met de ouders voor we het kind meegeven;
- Collega's nemen de verantwoordelijkheid om elkaar feedback te geven. Daarnaast staan collega's open voor het ontvangen van feedback;
- Ouders krijgen tijdens halen een uitgebreide overdracht. Bij brengen wordt om een overdracht gevraagd;
- Willen ouders meer bespreken dan wordt er een afspraak ingepland;

Veilig gebouw en omgeving

- Met de kinderen wordt afgesproken dat ze lopen in de gangen en in de speelruimte en dus niet mogen rennen;
- Om struikelgevaar te voorkomen wordt in de gang nooit met spelmaterialen gespeeld;
- Om uitglijden te voorkomen, wordt een natte vloer meteen gedroogd. Er wordt alleen gedweild als er geen kinderen in de groepen zijn. Collega's worden erop geattendeerd als de vloer wordt gedweild;
- Ladekasten zijn voorzien van een kantelbeveiliging;
- Alle deuren zijn voorzien van veiligheidsstrips en worden regelmatig gecontroleerd;
- De stopcontacten zijn voorzien van stopcontactbeveiligers;
- (Deur)ramen zijn voorzien van veiligheidsglas;
- (Stelling)kasten worden verankerd aan de muur;
- Radiatoren zijn veilig afgewerkt. De ombouw wordt regelmatig gecontroleerd op oneffenheden;
- Pedagogisch medewerkers controleren regelmatig vloermateriaal nog stroef genoeg is;
- Al het meubilair wordt regelmatig gecontroleerd op beschadiging;
- De deur(en) van de bergruimte(n) word(en) na gebruik altijd afgesloten door middel van een slot;
- De bergruimte(n) en kasten is/zijn niet toegankelijk voor kinderen;
- Afval dat op de vloer is gevallen wordt direct verwijderd;

- Tassen met persoonlijke spullen worden altijd opgeborgen in een dichte kast of in de berging;
- Giftige stoffen, zoals schoonmaakmiddelen worden opgeborgen in een (hoge) kast of ruimte die kan worden afgesloten met een hoge klink, draaiknop of sleutel;
- Er wordt alleen op groepen gepoetst waar geen kinderen zijn. Na sluitingstijd wordt er gepoetst door de schoonmaakster;
- Er worden geen lucifers of aanstekers gebruikt in de groepen;
- Er worden geen knoopcelbatterijen gebruikt;
- Warm water wordt bewaard in thermoskannen;
- Er worden geen hete dranken gedronken als er kinderen op schoot zitten;
- Hete drankjes worden ver genoeg op het aanrecht gezet, zodat kinderen er niet bij kunnen;
- Kinderen klimmen altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker in en uit de kinderstoelen en op/van het aankleedmeubel;
- De (beweeglijke) kinderen worden in de kinderstoelen vastgezet met een extra riempje e/o zitten naast een pedagogisch medewerker aan tafel;
- Kinderen worden op de juiste manier in de kinderstoel gezet, d.w.z. met een been aan weerszijde van de kruisband;
- Kinderstoelen worden regelmatig gecontroleerd;
- We houden voldoende afstand tussen kinderstoel en de tafel, zodat het kind zich niet kan afzetten tegen de tafel;
- Er wordt met de kinderen afgesproken dat ze binnen niet met spullen gooien;
- De deuren van de kast in de keuken worden na gebruik altijd dicht gedaan;
- Als er messen in de vaatwasser staan, dan wordt de vaatwasser goed dicht gedaan;
- Scherpe messen worden met de punt naar beneden in de vaatwasser gezet;
- Er worden geen opstapjes geplaatst in de keuken, zodat de kinderen niet bij de warme kraan kunnen;
- Wanneer de waterkoker in de keuken staat wordt deze zo geplaatst dat de kinderen er niet bij kunnen;
- Als er gekookt wordt, wordt het achterste pit gebruikt;
- Afvalbakken zijn afgesloten;
- Er wordt goed op gelet dat de wasruimte ruimte altijd goed afgesloten wordt;
- De schoonmaakmiddelen worden hoog opgeborgen, ook in het washok;
- De kast(en) op kantoor word(en) afgesloten;
- Scherpe voorwerpen in het kantoor zoals scharen, briefopener enz. worden opgeborgen in de afgesloten kast;
- Tijdens buitenspelen is er permanent toezicht door pedagogisch medewerkers;
- Als er niet met de fietsjes wordt gespeeld, worden ze in de buitenbergruimte of aan de zijkant (veilig) opgeborgen;
- De kinderen worden erop attent gemaakt dat ze goed moeten kijken waar ze heen lopen/fietsen/rennen;
- De pedagogisch medewerkers controleren de buitenspeelplaats op afval e.a. voorwerpen en verwijderen deze indien nodig. Ook als er naar een extern terrein wordt gegaan;
- Pedagogische medewerkers controleren regelmatig of het spelmateriaal kapot is of scherpe randen heeft. Kapot spelmateriaal wordt meteen

weggegooid. Houten materialen die kapot zijn, worden indien mogelijk gelijmd of geschuurd. Is dit niet mogelijk dan wordt het weggegooid;

- Als er een zwembadje neergezet wordt, houdt een pedagogisch medewerkers permanent toezicht! Kinderen worden nooit alleen gelaten terwijl zij in het zwembadje zitten;
- Het water wordt na gebruik uit het zwembadje gehaald;
- In de buitenruimte worden geen schadelijke bestrijdingsmiddelen (zoals onkruidverdelger) gebruikt. Wanneer gebruik van bestrijdingsmiddelen toch noodzakelijk blijkt, wordt het gebied waarin het wordt gebruikt tijdelijk afgezet.

Veilig ontdekken

- De pedagogisch medewerker controleert regelmatig of er spelmaterialen zijn die beschadigd of kapot zijn. Spelmaterialen die beschadigd of kapot zijn worden weggegooid;
- Spelmaterialen met kleine onderdelen worden niet aangeboden aan jonge kinderen, zodat het risico wordt beperkt dat er kleine onderdelen in de neus e/o oren terecht komen;
- Spelmaterialen met kleine onderdelen wordt opgeruimd na gebruik en goed opgeborgen;
- Spelmaterialen hebben geen koordjes die langer dan 22 cm. zijn;
- De kinderen wordt aangeleerd om al het materialen op te ruimen na gebruik, zodat de kans klein is dat anderen erover struikelen;
- De pedagogisch medewerker controleert regelmatig of stiksels van knuffels niet loslaten;
- We hebben duidelijke afspraken over het spelen op hoogte, bijvoorbeeld in de speeltuin:
  - jonge kinderen spelen niet op de speeltoestellen voor oudere kinderen en andersom.
  - speel niet met spel materiaal (zoals fietsen of skelters) in de buurt van speeltoestellen.
  - Kinderen klimmen alleen in (natuurlijk) speel materiaal waar ze zelf op/in kunnen komen, zodat ze zelfstandig ook weer naar beneden kunnen komen.
- Speeltoestellen van Kruiemel worden jaarlijks gecontroleerd.

Verzorgen

- Kinderen worden nooit alleen gelaten op het verschoonmeubel;
- Pedagogisch medewerkers zorgen dat alle benodigdheden al klaar staan bij het verschoonmeubel;
- Als kinderen zelf op het trapje van de aankleedtafel klimmen, dan staat er altijd een pedagogisch medewerker bij. Kinderen wordt geleerd op de billen of achteruit van het trapje af te gaan;
- De Pedagogisch Medewerker controleert alle fopspenen regelmatig op scheurtjes;
- Mochten er medicijnen moeten worden verstrekt, dan worden deze hoog opgeborgen of indien nodig in de koelkast bewaard, welke niet toegankelijk is voor kinderen;
- Lotions en alcohol worden hoog opgeborgen zodat kinderen hier niet bij kunnen;
- De vloer wordt meteen droog gemaakt als deze nat is geworden door bijvoorbeeld water spetteren;

- De pedagogische medewerker begeleidt de kinderen bij het naar het toilet gaan;
- Alle bedjes voldoen aan de veiligheidseisen;
- Er worden bedjes gebruikt die op slot kunnen, zodat de kinderen er niet zelf uit kunnen klimmen of eruit kunnen vallen;
- De pedagogisch medewerkers letten er goed op dat ze de bedjes op slot doen en dat er geen beddengoed tussen de sluiting van het spijlenhek of dakje kan komen te zitten.
- De kinderen liggen in bedjes waar ze zelf niet uit kunnen;
- Kinderen die wakker zijn worden uit bed gehaald;
- De kinderen worden niet aan hun handjes uit de bedjes getild;
- Kinderen tot 1,5 jaar slapen in een slaapzak, zij krijgen geen dekentje in bed;
- Kinderen slapen alleen met speen/knuffel met toestemming van de ouders;
- Wanneer kinderen gaan slapen met een speen/knuffel dan zitten daar geen koorden aan;
- Kinderen dragen geen capuchon, elastiekjes of haarspeldjes in bed;
- Er worden geen knuffels of speelgoed in bed gelegd die kunnen worden gebruikt als opstapje;
- Er wordt gezorgd dat er voldoende licht de slaapkamer binnen komt door middel van daglicht of een klein lampje;
- Er worden geen hoofdleggers of hydrofiele luiers gebruikt in bed;
- De bedbodem van het ledikant ligt altijd laag, zelfs wanneer kind nog niet kan zitten;
- Pedagogisch medewerkers houden toezicht bij de slaapkamer door elke 15 minuten te kijken;
- Pedagogisch medewerkers controleren regelmatig of de sluiting van een spijlenhek of dakje nog in goede staat is;
- Pedagogisch medewerkers volgen de volgende tips om wiegendood te voorkomen:
  - Leg een baby altijd op de rug te slapen;
  - Gebruik de eerste 2 jaar een babyslaapzak of een dekentje met lakentje;
  - Gebruik de eerste 2 jaar geen dekbed;
  - Leg een kind niet vast in bed;
  - Kleed een baby niet te warm;
  - Zorg voor een veilig bed;
  - Verstoor zo min mogelijk rust en regelmaat;
- Kinderen worden niet ingebakerd;
- De opstaande rand van de box is minimaal 60 centimeter;
- Materialen die als opstapmogelijkheid kunnen worden gebruikt, worden niet in de box gebruikt;
- Kinderen worden vanaf 2 jaar (of zodra zij uit de box kunnen klimmen) niet meer in de (grond)box gezet;

Brandveiligheid

- Er is altijd minstens één iemand met BHV en kinder-EHBO aanwezig;
- Er worden in het gebouw alleen gebruikgemaakt van moeilijk brandbare, dan wel brandveilige materialen.
- Alle vluchtroutes worden vrijgehouden;
- Alle medewerkers kennen het ontruimingsprotocol en zijn op de hoogte van de vluchtroutes;
- Medewerkers weten waar alle brandblusmiddelen te vinden zijn;

- Er worden geen waxinelichtjes, kaarsen of netkaartjes gebruikt;

Bijlage 2: afspraken rondom gezondheid

In deze bijlage staan de geldende afspraken om de gezondheid van de kinderen en medewerkers bij Kruiemel te waarborgen beschreven.

De afspraken zijn onderverdeeld in vier categorieën: overdracht van ziektekiemen, binnenmilieu, buiten milieu, (uitblijven van) medisch handelen.

Afspraken ter voorkoming van gezondheidsrisico's door de overdracht van ziektekiemen (zie ook protocol 'voedselveiligheid en -hygiëne')

Om de overdracht van ziektekiemen te voorkomen wordt er bij Kruiemel opgelet dat:

- Pedagogisch medewerkers hun handen wassen met vloeibare zeep voor:
  - het aanraken en bereiden van voedsel;
  - het eten of voor het meehelpen met eten bereiden en of klaarzetten van de maaltijd;
  - dat zij een wond verzorgen;
  - het aanbrengen van zelf of crème.
- Pedagogisch medewerkers hun handen wassen met vloeibare zeep na:
  - toiletgebruik of kinderen helpen bij het toilet;
  - contact met lichaamsvocht, zoals speeksel, snot, braaksel, urine/ontlasting, wondvocht of bloed;
  - wondverzorging;
  - zichtbare verontreiniging van de handen;
  - hoesten, niezen en/of snuiten;
  - het verschonen van een kind;
  - contact met vuile was of afval.
- De handen van kinderen worden gewassen met vloeibare zeep. De zeep wordt goed over de hele handoppervlakte verdeeld. Daarna worden de handen goed afgespoeld en met een schone handdoek afgedroogd;
- Handdoeken in het toilet minimaal elk dagdeel vervangen worden;
- Kinderen hun handen wassen:
  - na toiletgebruik;
  - na het buitenspelen;
  - voor het eten.
- Er geen spelmateriaal mee wordt genomen naar het toilet;
- De kraan minimaal dagelijks wordt gereinigd;
- Er geen potjes worden gebruikt;
- Er geen tandenborstels worden gebruikt;

- Pedagogisch medewerkers letten op hand- en hoesthygiëne. Als pedagogisch medewerkers ziek zijn letten zijn daar extra op;
- Voor elk kind een schone papieren zakdoekje of snoetenpoetsen wordt gebruikt;
- Kinderen erop gewezen worden dat ze tijdens het hoesten of niezen de hand voor de mond moeten houden of hun hoofd weg moeten draaien om in de kom van hun elleboog te hoesten/niezen;
- Er voor ieder kind een schone slabber/spuugdoek en/of washandje wordt gebruikt en dat deze na gebruik meteen wordt opgeruimd;
- Ieder kind zijn eigen bord, beker en bestek gebruikt;

- Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden en schone plaatsen;
- Vuile luiers direct worden weggegooid;

- Het aankleedkussen gereinigd wordt na elke verschoonbeurt;
  - Het aankleedkussen vervangen wordt als dit beschadigd is;
  - Pedagogisch medewerkers maken gebruik van plastic handschoentjes bij het verschonen van (poep)luiers;
  - Pedagogisch medewerkers hebben korte nagels;
- Zwembadjes worden voor het vullen en bij zichtbare verontreiniging direct gereinigd;
  - Kinderen die nog niet zindelijk zijn een zwemluier aankrijgen;
  - Voor het vullen van de badjes water van drinkwaterkwaliteit wordt gebruikt;
  - Er geschikt spelmateriaal is om mee in de zwembadjes te spelen;
  - Erop toegezien wordt dat er geen eten en in drinken in de zwembadjes wordt genuttigd;
  - Badjes na gebruik worden leeggegooid (en gedroogd en opgeruimd worden);
- Vaatdoeken na gebruik met heet stromend water worden uitgespoeld;
  - Bij (zichtbare)verontreiniging en na vuile klusjes een schone vaatdoek wordt gepakt;
  - Vaatdoeken elk dagdeel worden vervangen;
  - Afval in gesloten containers of zakken opgeborgen wordt;
- Fopspenen minimaal wekelijks worden uitgekookt;
  - Ieder kind een eigen en herkenbare fopspen heeft;
  - De fopspenen apart van elkaar in schone bakjes opgeborgen worden;
- Kinderen onder een eigen onderlaken slapen;
  - Zichtbaar vuil beddengoed direct wordt verschoond;
  - Beddengoed minimaal een keer per week wordt gewassen;
  - Kinderen hun eigen slaapzakjes hebben;
- Spelmateriaal in afgesloten kasten (stofvrij) worden opgeborgen en indien er open kasten zijn, dat deze stofvrij zijn;
  - Zichtbaar verontreinigd spelmateriaal direct wordt gereinigd;
  - Spelmateriaal dat in de mond wordt genomen dagelijks gereinigd wordt;
  - Er alleen eenvoudig te reinigen spelmateriaal wordt gebruikt (heeft bijvoorbeeld geen holle ruimtes);
  - Er alleen slijtvaste spelmaterialen worden gebruikt;
  - Beschadigd spelmateriaal direct vervangen wordt;
  - Spelmateriaal voor binnen en buiten gescheiden wordt gehouden;
  - Verkleedkleding en knuffels maandelijks gewassen worden op 60 °C. Wanneer verkleedkleding en knuffels volgens voorschrift op minimaal 40 °C gewassen moeten worden, deze daarna in de droger worden gedroogd.

Daarnaast hebben we bij Kruiemel hygiëne afspraken bij zieke kinderen:

- Zieke kinderen krijgen een eigen handdoek of gebruiken papieren zakdoekjes;
- Spelmateriaal waarmee een ziek kind heeft gespeeld wordt gereinigd voordat andere kinderen het gebruiken
- Zieke kinderen krijgen een eigen beker en bestek, die na gebruik worden gereinigd. Er wordt op toegezien dat andere kinderen deze beker en bestek niet gebruiken.

- Er wordt op gelet dat een kind met een koortslip geen anderen zoent.
- Bij kinderen die aan wondjes en/of blaasjes krabben, wordt extra aandacht aan handhygiëne besteed. Wondjes worden eventueel afgedekt.
- Als zieke kinderen met verkleedkleden spelen, dan worden deze kleden na gebruik extra gewassen.
- Als zieke kinderen met knuffels spelen die voor algemeen gebruik zijn, dan worden deze knuffels direct na het spelen gewassen.

Voor meer informatie over zieke kinderen zie protocol 'ziekte bij kinderen'.

Afspraken ter voorkoming van gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu

Om gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu te voorkomen worden de volgende maatregelen genomen:

- Er wordt gewerkt met een schoonmaakschema;
- De vloer en meubilair dat dagelijks wordt gebruikt, wordt ook dagelijks gereinigd;
- Hoger gelegen oppervlakken worden wekelijks gereinigd;
- Textiel wordt op minimaal 60 °C gewassen;
- Niet wasbaar textiel (zoals kussens of matrassen) wordt van een mijtwerende hoes voorzien;
- Er worden geen 2e hands (gestoffeerde) meubels aangeschaft;
- Er worden alleen kortpolige vloerkleden gebruikt;
- Er wordt binnen niet gerookt;
- Er wordt stofvrij schoolkrijt gebruikt;
- Schoolborden worden met een vochtige doek schoongemaakt;
- Droogbloemen, knutselwerkjes en dergelijke die niet gereinigd worden, worden na een maand verwijderd;
- Er zijn op de groepen geen planten;
- Bij geluidsoverlast worden maatregelen genomen;
- Zichtbaar verontreinigde ruimtes worden direct schoongemaakt;
- Verblijfsruimtes hebben voldoende voorzieningen om te kunnen ventileren;
- Er overal voldoende wordt geventileerd, minstens een half uur per dag. Tijdens bewegingsspelletjes wordt extra geventileerd;
- Ramen en roosters, op een hoogte van 1.80 m. en hoger worden zo veel mogelijk opengezet;
- Er wordt op gelet dat de temperatuur in de verblijfsruimtes niet lager is dan 17 graden en niet hoger dan 20 graden;
- Als de temperatuur boven de 25 graden komt wordt er gebruik gemaakt van een ventilator in de binnenruimten en word er gewerkt volgens een hitteprotocol;
- In de verschillende ruimtes worden temperatuurverschillen van meer dan 5 graden voorkomen;
- De luchtvochtigheid wordt regelmatig gecontroleerd en ligt tussen de 40% en 60%;
- Ventilatioosters worden vrijgehouden en zijn schoon;
- In ruimtes met kinderen worden geen spuitbussen gebruikt;
- Er wordt alleen gebruik gemaakt van lijm op waterbasis;
- Er worden geen chemicaliën met oplosmiddelen gebruikt zoals wasbenzine & terpentijn en er worden geen kaarsen, wierook, gel of dergelijke gebrand;
- Er wordt geen verf, vlekkenwater of boenwas gebruikt waar de kinderen bij zijn;
- Er worden geen sterk geurende producten gebruikt binnen het dagverblijf;

- Indien nodig wordt er na werkzaamheden extra gelucht tot de verflucht verdwenen is.

Afspraken ter voorkoming van gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu

De volgende maatregelen worden genomen om gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu zo klein mogelijk te houden:

- Bij koud weer wordt er gezorgd dat de kinderen zich warm aankleden als ze naar buiten gaan;
- Als kinderen rondom struiken hebben gespeeld worden ze gecontroleerd op teken, indien er een teek wordt aangetroffen dan wordt deze zo snel mogelijk met een teekpincet verwijderd en wordt het wondje gedesinfecteerd. Ouders worden op de hoogte gesteld;
- Als er buiten wordt gegeten of gedronken, wordt er in de gaten gehouden of er geen overlast van insecten is;
- Plakkerige handen en monden worden meteen schoongemaakt;
- Kinderen mogen niet eten en/of drinken in de zandbak;
- Na het spelen in het zand worden de handen van de kinderen gewassen;
- Indien er uitwerpselen van honden e/o katten in de zandbak worden aangetroffen dan worden deze direct verwijderd. Wanneer de uitwerpselen er al drie weken of langer liggen dan wordt het zandbakzand vervangen.
- Een keer per jaar wordt het zandbakzand ververst.

Afspraken ter voorkoming van gezondheidsrisico's als gevolg van (het uitblijven) van medisch handelen (zie ook protocol 'geneesmiddelenverstrekking en medisch handelen')

- Pus of wondvocht voordat het gaat lekken met bijvoorbeeld een wattenstaafje wordt gedept;
- Materialen die verontreinigd zijn met pus/wondvocht direct worden schoongemaakt;
- Bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd worden wegwerphandschoenen gebruikt.
- Gemorst bloed wordt met handschoenen aan verwijderd met water en zeep en met 70% alcohol gedesinfecteerd.
- Met bloed vervuilde kleding of linnengoed wordt op 60 graden gewassen, Spel en ontwikkelingsmateriaal word gedesinfecteerd
- Pedagogisch Medewerkers raadplegen een arbo-arts bij ziekteverschijnselen van besmettelijke aard (zoals diarree of huiduitslag)
- Bij bijtincidenten waarbij bloed vrij komt wordt binnen 24 uur contact opgenomen met de huisarts of GGD.
- Wondjes worden met een waterafstotende pleister afgedekt.
- Pleisters worden regelmatig verwisseld.
- Er worden hoesjes gebruikt bij het gebruik van de lichaamsthermometer om te voorkomen dat deze verontreinigd raakt.
- De lichaamsthermometer wordt voor en na ieder gebruik met alcohol 70% gedesinfecteerd.
- Er worden vingercondooms gebruikt bij het aanbrengen van crème of zalf tijdens het verschonen van kinderen.
- De zalf zit in tubes, niet in potjes. Uitzondering daarbij is de sudocrème. Per keer dat de sudocrème gebruikt moet worden wordt er maar een keer uit het

potje gepakt. Mocht er toch meer zal nodig zijn, dan wordt er voor elke keer een nieuw vingercondoom gebruikt.